

AKI A NEMZETBIZTONSÁGOT, A KÖZBIZTONSÁGOT VAGY A KÖZRENDET SÉRTI VAGY VESZÉLYEZTETI... GONDOLATOK EGYES 2020-21 SORÁN SZÜLETETT KIUTASÍTÁSI ÜGYEK KAPCSÁN

Whoever Violates or Endangers National Security, Public
Security or Public Order...

Remarks on Some Expulsion Cases Issued in 2020-21

Csatlós Erzsébet¹

Absztrakt: A tanulmány az Alkotmánybíróság előtt folyó, a pandémia elmúlt két évében megjelent megnövekedett számú kiutasítási ügyek vizsgálatából indult ki, az okokat keresve. A vizsgált ügyek között azonosság a ténybeli és jogi megalapozottsághoz kapcsolódó kérdések mentén fedezhető fel, amely több esetben is a probléma oka, és amelynek hatása a hatékony jogorvoslathoz való jogra irányítja a figyelmet. A tanulmány középpontjában – az ország területén jogszerűen tartózkodó, letelepedett harmadik országbeli állampolgárok szempontjából vizsgálva – a kiutasításról, illetve a beutazási és tartózkodási tilalomról szóló döntések ténybeli és jogi kérdései állnak. Ennek jogszabályi alapjait feltárva, összevetve a vonatkozó felsőbb bírósági gyakorlattal, az alapvető nemzetközi és uniós jogi kötelezettségek tükrében megállapítható, hogy mind a minősített adatokat tartalmazó iratok megtekintése, mind a döntésekkel szembeni jogorvoslati rendszer olyan bonyolult, egymástól teljesen független és nem kapcsolódó eljárások halmazát jelenti, hogy az végső soron azt eredményezi, hogy a kiutasítás alapjául szolgáló tények – amelyek megismerhetősége is kifejezetten nehézkes – eredményesen nem vitathatóak.

---

¹ Csatlós Erzsébet, PhD, Szegedi Tudományegyetem, Állam-és Jogtudományi Kar, Közjogi Intézet.

ORCID azonosító: <https://orcid.org/0000-0001-8129-6189>

A szerző további munkásságát lásd a Magyar Tudományos Művek Tára oldalán:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10026493>

E-mail cím: drcsatloserzsebet@gmail.com

Kulcsszavak: nemzetbiztonság, közrend, közbiztonság, kiutasítás, indokolás, minősített adat

Abstract: The study aims to look for the causes of the increased number of expulsion cases that appeared before the Constitutional Court during the two years of the pandemic. The similarity among the cases lies in the issues related to the factual reasoning of the expulsion whenever the threatening of national security, public security or public order serves as the legal reason of the decision, and it has serious consequences on the right to effective legal remedy. Examined from the point of view of third-country nationals legally residing in the territory of the country, the factual and legal issues of decisions on expulsion and re-entry and residence are thus the focus of the study. Exploring the legal basis for this, compared to the relevant case-law of the Supreme Court, and also the international and EU law requirements, it can be concluded that both the access of documents containing classified information and the legal remedy possibilities against the different aspects of the expulsion decision are a set of complex, completely independent and unrelated procedures, which ultimately results in a chaotic picture. However, despite the legal remedy tools, the facts on which the expulsion is based are seems to be incontestable.

Keywords: national security, public order, public safety, expulsion, justification, classified information

BEVEZETÉS

A globális járványhelyzet számos kérdést felszínre hoz egy állam életében. A járvány kitörésekor az államok talán első intézkedései a határok lezárása, a migráció szigorú korlátozása voltak, és járványügyi szabályszegés okán történtek olyan kiutasítások, amelyek a sajtóban is hírértékkel bírtak.² Ezzel párhuzamosan az elmúlt időszakban (2020-2021.) jelentősen megnőtt az Alkotmánybíróság előtt azon ügyek száma, amelyek a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény [Harmtv.] 43. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, „*akinek a beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy*

---

² Az iráni diákok kiutasítása ügyében lásd a szerző elemzéseit: CSATLÓS, 2021a. 283-304. o.; CSATLÓS, 2021. 181–197. o.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

veszélyeztetet” fordulatára alapított, Magyarországon lakóhellyel rendelkező idegenekkel szembeni idegrendészeti kiutasítások kapcsán alkotmányjogi panaszként kerültek a testület elé, zömében azonban nem került azonban sor érdemi vizsgálatra.³ Ennek okán a kutatás igyekezett utánajárni annak, hogy mely okok azok, amelyeknek betudható ez a szignifikáns növekedés. Így a közigazgatási határozatok jogorvoslatához köthetően született felsőbb bírósági döntések is a vizsgálati körbe estek (Kúria, Fővárosi Törvényszék), és az eredmények egyöntetűen mutatták, hogy az okok nem a pandémiára vezethetők vissza. A döntések indokainak megismerhetősége számos alkalommal vitatott volt, valamint *sui generis* jogi konstrukcióként azonosítható a rendőrségi javaslatra elrendelt idegen-rendészeti kiutasítás mint hatósági együttműködés-típus. A tanulmány ezen jogi kérdések mentén igyekszik megvizsgálni a nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi okokból elrendelt idegenrendészeti kiutasítás során a feltárt joggyakorlatban megjelenő problémák jogszabályi hátterét, valamint azt, hogy a nemzetközi kötelezettségek fényében mennyire szabad az állam mozgásteret akkor, amikor a területéről a kockázati tényezőnek ítélt idegenekre irányadó szabályozást megalkotja, illetve azokat hogyan alkalmazza.

I. AZ ÁLLAM DÖNTÉSI SZABADSÁGA AZ IDEGENEK NEMZETBIZTONSÁGI-KÖZBIZTONSÁGI-KÖZRENDI VESZÉLYEZTETÉSE KAPCSÁN

A világjárványnak számos negatív társadalmi, gazdasági és politikai következménye van, amelyek együtt és önmagukban is alkalmasak arra, hogy nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi szempontból kihívásként értékeljük őket.⁴ Ez azonban kényes terület: nagyon nehéz előre definiálni azt, hogy pontosan mit tekintünk veszélyeztető cselekménynek vagy körül-

---

³ Az Alkotmánybíróság 2022-vel bezárólag publikált, *kiutasítás* tárgyú szűrt, közel 70 különböző tárgyú döntése (határozat vagy végzés) közül majdnem fele a 2020-21-es év során született, és ezek zöme alkotmányjogi panasz visszautasításáról szól. Az adatok forrása: Wolters Kluwer Jogtár, összevetve az Alkotmánybíróság honlapján elérhető kereső (<https://www.alkotmanybirosag.hu/ugykereso>) adta eredményekkel. A témában a 2020 és 2021 első félévének részletes elemzését az alábbi kötetben megjelenés alatt álló tanulmány tartalmazza: NIZIOL, KRYSZYNA, MAKSYMOWICZ-MRÓZ, NATALIA, PENO, MICHAEL (szerk.): Covid-19 Pandemic. The Response of the States of Central Europe. Legal, Sociological and Economic Aspects. PIE Lang, 2022.

⁴ OSHEWOLO, AGAPTUS, 2020. 269-275. o.

ménynek.⁵ Ennek kapcsán általánosan elismert, hogy az államok tág mozgástérrel rendelkeznek a tekintetben, hogy mit minősíthetnek ekként, és ellene milyen módon lépnek fel.⁶ A joggyakorlat például a folyamatban lévő büntetőeljárást is kellő ténybeli alapként ismeri el ahhoz, hogy a külföldi tartózkodását olyan veszélyként minősítsék, ezért az a kiutasítás elrendelésére adhat okot.⁷

Ugyanakkor az eljárás, amelynek keretén belül az idegen állampolgárok ország területére belépése vagy tartózkodása ügyében a terhére értékelik a nemzetbiztonsági – közrendi – közbiztonsági kockázatot vagy veszélyeztetést, meg kell, hogy feleljen az olyan eljárás képének, ami a demokratikus jogállami garanciákat tükrözi. A téma szempontjából az európai térségben leginkább releváns mérceként az *Emberi Jogok Európai Bíróságának* (EJEB) joggyakorlata is alátámasztja, hogy a jogszerűen az állam területén lakóhellyel rendelkező külföldi személy esetén a jogszabályoknak megfelelően hozott határozatra van ahhoz szükség, hogy őt az állam területéről kiutasítsák, de ekkor is lehetővé kell számára tenni, hogy kiutasításával szemben felhozott indokait előterjeszthesse, ügyének felülvizsgálatát kérhesse, és e célból képviseltethesse magát az illetékes hatóság vagy e hatóság által kijelölt személy, illetőleg személyek előtt. E jogainak gyakorlása előtt ugyan nemzetbiztonsági vagy közrendi okokból hamarabb eltávolítható, de ez egyben nem jelenti azt, hogy a szóban forgó jogoktól meg lehetne fosztani.⁸ Biztosítani kell az emberi jogok tiszteletben tartását;⁹ a kiutasításnak személyes körülményeken kell alapulnia, ennek okán azt indokolni kell;¹⁰ tovább csak törvényes szabályokon alapuló, az irányadó jogi

⁵ 1365/07, 2008, 40. bekezdés

⁶ NATIONAL SECURITY AND EUROPEAN CASE-LAW, 2013. 2. o.; Egy 2014-ben készült tanulmány egyes uniós tagállamok kapcsán vizsgálta a nemzetbiztonság fogalmi jellemzőit, és rámutatott, hogy a teljesen eltérő terminológia miatt uniós szinten is nehézségekbe ütközne egy közös fogalom kidolgozása, és úgy vélték, hogy a negatív megközelítéssel, hogy mi nem lehet nemzetbiztonsági ok, jobban célt lehetne érni. BIGO ET AL. 2014. 85. o.

⁷ Lásd: 3171/2020. (V. 21.) AB VÉGZÉS, 899. [9]; 3093/2020. (IV. 23.) AB VÉGZÉS, 544. [5]; [7]; 3417/2020. (XI. 26.) AB VÉGZÉS, 2364 [10]; 3416/2020. (XI. 26.) AB VÉGZÉS, 2361. [9].

⁸ Lásd: PROTOCOL NO. 4. TO ECHR. A KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVET AZ EURÓPA TANÁCS 43 TAGÁLLAMA ALÁÍRTA ÉS RATIFIKÁLTA, KETTEN PEDIG ALÁÍRÁST KÖVETŐEN (MÉG NEM) RATIFIKÁLTÁK, ÍGY AZ ABBAN FOGLALTAK ÁLTALÁNOSAN KÖTELEZŐKÉNT ÉRTELMEZENDŐEK AZ EURÓPAI TÉRSÉGBEN: A 4. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI, 19017/16, 2018, 35-53. bekezdés.

⁹ 14139/03, 2006. 81. bekezdés; 60846/10, 2011, 81. bekezdés *nö.* 2008/115/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS A TANÁCSI IRÁNYELV 1. cikk.

¹⁰ Lásd: ECTHR GUIDE, 2021. 5. o.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

normáknak megfelelő eljárásban lehet ekként határozni.¹¹ Ezek a jogszerűség kumulatív feltételei.¹² A nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi okon alapuló kiutasítás minden nem állampolgárral szemben alkalmazható, de az uniós polgárok és családtagjaik szélesebb körű védelmet élveznek az állam mérlegelési jogkörével szemben, míg a harmadik országok átlagos állampolgárai kevésbé kedvező helyzetben vannak, ha ekként értékelhető aggályok merülnek fel.¹³ Az uniós jog alapján a harmadik állambeliek több kategóriába esnek a belépés és tartózkodás tekintetében élvezett védelem kapcsán,¹⁴ de még a legkevésbé védett csoport esetében is tilos az olyan jellegű automatikus döntéshozatal, amellyel az intézkedés az elérendő célhoz viszonyított arányosságon túlmutat. Emellett a tagállamoknak még a széles körű diszkrecionális jogkörben gyakorolt döntéshozatal mellett is biztosítaniuk kell az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzített hatékony jogvédelmet.¹⁵ Az EU-nak közös bevándorlási és menekültügyi politikája van, amely a harmadik államok állampolgáraival szembeni intézkedéseknek egységes keretet ad, és az eljárási garanciák tükrözik az EJEB követelményeit is. Ahogy Szabó a Bosphorus-formula kapcsán felhívta a figyelmet: az EJEB felállította azt a vélelmet, miszerint az uniós jogban az

---

¹¹ 14139/03., 2006, 81. o.

¹² SCHABAS, 2017. 1130-1131. o.

¹³ Különbséget kell tenni a *valós és a tényleges fenyegetés*, illetve a *közbiztonság potenciális veszélye* között. Uniós állampolgárok és családtagok esetében a közbiztonság veszélyeztetésének személyes magatartáson kell alapulnia, és annak valódi, jelenlévő és súlyosnak kell lennie ahhoz, hogy a kiutasításra kellően minősített indok legyen. Egy harmadik országbeli állampolgár számára elegendő a közbiztonságot fenyegető potenciális veszély, és bár ennek is személyes magatartásból kell fakadnia, és számos tényezőt mérlegelnie kell a hatóságnak a döntés meghozatala előtt, továbbá eltérések vannak az eljárási garanciák és a bírósági felülvizsgálat követelményei között. Lásd: C-165/14, ALFREDO RENDÓN MARÍN V ADMINISTRACIÓN DEL ESTADO, 84-86. pont *vs.* C-544/15, SAHAR FAHIMIAN V BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND, 50. pont; lásd még: Stehlik, 2017. 137-138. o.

¹⁴ Boeles és társai besorolása alapján az első csoportba azok a harmadik országok állampolgárai tartoznak, akikre 2004/38/EK irányelv 27. cikkének (2) bekezdése vagy egy olyan uniós jogi eszköz vonatkozik, amely alapján az EUB ezt a rendelkezést analógia útján alkalmazta. A második csoportot a családegyesítési irányelv hatálya alá tartozó harmadik országok állampolgárai alkotják. A harmadik csoportba azok a harmadik országok állampolgárai tartoznak, akik vízumot kérnek, vagy akikre a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex vonatkozik. Forrás: BOELES ET AL. 2021. 33. o.

¹⁵ ALAPJOGI CHARTA 47. cikk, BOELES ET AL., 2021. 57. o.

alapvető jogok olyan szintű védelemben részesülnek, amely egyenértékűnek tekinthető az EJEE-ben biztosítottal.¹⁶

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok illegális tartózkodásának megszüntetése tisztességes és átlátható eljárás révén történjen. Az uniós jog általános elvei szerint az ezen irányelv alapján meghozott határozatokat eseti alapon és objektív kritériumok alapján kell meghozni.¹⁷ A határozatokat írásba kell foglalni, és azokat ténybeli és jogi indokokkal, valamint a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkkal kell ellátni. Az okokra vonatkozó tájékoztatás azonban *korlátozható*, ha a nemzeti jog lehetővé teszi az információhoz való jog korlátozását, különösen a nemzetbiztonság, a közbiztonság védelme, valamint a bűncselekmények megelőzése, kivizsgálása, felderítése és üldözése érdekében. A tagállamok kérésre kötelesek biztosítani a határozatok fő elemeinek írásos vagy szóbeli fordítását, beleértve a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat is, olyan nyelven, amelyet a harmadik ország állampolgára megért vagy ésszerűen feltételezhető, hogy megért.¹⁸ Az érintett harmadik országbeli állampolgárnak hatékony jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani a döntés ellen, ideértve a végrehajtás ideiglenes felfüggesztésének lehetőségét is. Az érintett harmadik országbeli állampolgárnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy jogi tanácsot, képviselőt és szükség esetén nyelvi segítséget kapjon.¹⁹

A nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi információk értékelésénél tehát az alapvető mérce a törvénynek való megfelelés tesztje, vagyis az, hogy az eljárásra irányadó nemzeti jog megfeleljen azoknak az alapvető jogállami követelménynek, amelyek alapján a jogszabály megfelelően hozzáférhető, világos és előre látható, kiszámítható a jogalanyok számára.²⁰ Elviekben tehát, teoretikusan szemlélve, az állam döntése az, hogy adott helyzetben mi az, amit a nemzetbiztonságát ill. közbiztonságát veszélyeztítő kockázatként értékel; a tényekre nézve nincs általánosnak mondható nemzetközi standard, amelyek ennek keretét szabnának.

---

¹⁶ Az Európai Unió és az Emberi Jogok Európai Bíróságának alapjogvédelemmel összefüggő kapcsolatrendszeréről (Bosphorus-formula) lásd: SZABÓ, 2014. 56-57. o.

¹⁷ 2008/115/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS A TANÁCSI IRÁNYELV, preambulum (6).

¹⁸ 2008/115/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS A TANÁCSI IRÁNYELV, 12. cikk 1-3. pont.

¹⁹ 2008/115/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS A TANÁCSI IRÁNYELV, 13. cikk.

²⁰ BIGO ET AL., 2014. 45-46.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

A világválság számos országban különleges jogrend bevezetését indukálta, Magyarország sem volt kivétel,²¹ ilyen helyzetre okot adó körülmények pedig nemcsak az alapjogok gyakorlására, hanem a nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi kérdések újragondolására is hatással vannak. Az emberi jogok rendkívüli jogrend alatti korlátozását az *Emberi Jogok Európai Egyezménye* (EJEE),²² a *Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya*,²³ és az *Amerikai Emberi Jogi Egyezmény*²⁴ is elismeri,²⁵ így tulajdonképpen általános gyakorlatról beszélhetünk annak ellenére, hogy szigorú korlátok vannak a rendelkezések alkalmazása tekintetében.²⁶ Itt többek között említésre méltó, hogy vannak jogok, amelyek nem korlátozhatók: a Velencei Bizottság is állást foglalt amellett, hogy az EJEE 6. (tiszteséges tárgyaláshoz való jog) és 13. cikke (hatékony jogorvoslatához való jog) ilyen, és veszélyhelyzet idején is tiszteletben tartandóak.²⁷

Az eljárási jogok gyakorlása ugyanakkor szorosan összefügg azzal, hogy milyen ténybeli és jogi alapon nyugszik a kifogásolt hatósági döntés – többek között a döntéshozatali folyamatban alapelvi szinten szabályozott ügyféli jogosítványok,²⁸ valamint a törvényességgel összefüggő, Magyarország Alaptörvényében is nevesített indokolási kötelezettség is.²⁹ Többek között ebben is tükröződik az az alapvető elvárás, hogy a kiutasítást a hatóságok önkényes intézkedéseivel szemben minimális biztosítékok megléte mellett szabályozzák és gyakorolják.³⁰

---

²¹ Azon EU-tagállamok közül – tizenhét ilyen van – amelyek alkotmánya különleges jogrendi klauzulát tartalmaz, tizen az első hullám alatt be is vezették (Bulgária, Csehország, Észtország, Finnország, Magyarország, Luxemburg, Portugália, Románia, Szlovákia, Spanyolország), heten nem (Horvátország, Németország, Litvánia, Málta, Hollandia, Lengyelország és Szlovénia) Lásd még: CREGO, KOTANIDIS, 2020. I. 11-14. o.

²² ECHR15. cikk.

²³ ICCPR 4. cikk.

²⁴ AMERICAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS, 'PACT OF SAN JOSÉ, COSTA RICA' SAN JOSÉ, 22 NOVEMBER 1969, 1144 U.N.T.S. 123, (hatályba lépett: 1978. 07.18.) 27. cikk.

²⁵ Az említett egyezmények részes feleinek összehasonlítását lásd: AZ ECHR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI, AZ ICCPR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI, AZ ACHR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI.

²⁶ SCHREUER, 1982. 116. o.

²⁷ VENICE COMMISSION INTERIM REPORT, 2020. 21. 77. pont.

²⁸ 2016. évi CL. törvény 5. §.

²⁹ ALAPTÖRVÉNY, 2011. XXIV. cikk (1).

³⁰ 34621/03., 53-55. o.

II. DÖNTÉS A KIUTASÍTÁSRÓL

2.1. Az eljárás: az eljáró hatóság és a döntésben érintett hatóságok

A kiutasítás egy olyan intézkedés – a kiadatást nem ideértve –, amikor az állam területén jogszerűen tartózkodó külföldi állampolgárságú személyt a terület elhagyására kötelezik.³¹

Az idegenrendészeti kiutasításról az érdemi döntést az idegenrendészeti hatóság hozza,³² annak kérdésében azonban, hogy a harmadik országbeli állampolgár letelepedése vagy bevándorlása veszélyezteti-e Magyarország nemzetbiztonságát, elsőfokon az *Alkotmányvédelmi Hivatalt* (AH) és a *Terrorelhárítási Központot* (TEK) – másodfokon a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős minisztert – kell, hogy megkeresse valamennyi, az állam területén való tartózkodással összefüggő eljárásban.³³ Ugyanezen eljárásokban a *közbiztonsági veszélyeztetés* fennállta tekintetében elsőfokon a megyei rendőr-főkapitányság, másodfokon az Országos Rendőr-főkapitányság a szakhatóságként kijelölt szerv.³⁴ A szakhatósági kijelölés maga után vonja a szakhatósági állásfoglalás kötelező jellegét az eljáró hatóságra nézve, amely az érdemi (kiutasítást elrendelő) döntés részeként determinálja és alátámasztja annak tartalmát. Itt szükséges megjegyezni, hogy a joggyakorlat szerint a védett érdek („közrend, közbiztonság”) pontosabb megjelölése nem feltétlenül bizonyul lényeges kérdésnek, mert a Harmtv. 43. § (2) bekezdésének *d*) pontjában felsorolt bármelyik érdek sérelme, vagy veszélyeztetettsége megalapozza a kiutasítást.³⁵ *Lauffer* pedig a nemzetbiztonság veszélyeztetettségével összefüggésben

---

³¹ ECTHR GUIDE, 2021, 8. o. vö. 2008/115/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv 3.3. cikk.

³² HARMTV. 42. §.

³³ Az ideiglenes letelepedési engedélynek, nemzeti letelepedési engedélynek, illetve EK letelepedési engedélynek kiadására, illetve visszavonására irányuló eljárásban, és letelepedési engedélynek, illetve bevándorlási engedélynek visszavonására irányuló eljárásban. Forrás: 114/2007. (V. 24.) KORM. RENDELET 97. § (1).

³⁴ 114/2007. (V. 24.) KORM. RENDELET 97/A. § (1).

³⁵ Lásd például: 3485/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2730, [6], vö. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása 32/2021. (XII. 20.) AB HATÁROZAT, 33 [2030]-[231]; lásd még: C-380/18 STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID V E.P., 30-33 pont; C-554/13 Z. ZH. V STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE AND STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE V I. O., 60. pont; C- 373/13 H. T. v

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

mutatott rá arra, hogy annak megjelenése a migrációs joganyagban nem egységes. A fokozatok és jelzők alkalmazása nyelvileg és nemzetbiztonsági szakmai szempontokkal is indokolható, és a legalább tízféle kifejezés helyett javaslatot tett egy célszerűbb, 3-5 lépcsős skála bevezetésére.³⁶ Összességében ez azonban a *nemzetbiztonság – közbiztonság – közrend* triász megjelenése kapcsán ugyanaz a metodika az eljárési lépéseket tekintve, így a továbbiakban egységként kezeli őket a tanulmány.³⁷ Ugyanígy a sértő-veszélyeztető páros is gyakran együtt szerepel, ugyanakkor a kérdések nyilvánvalóan ott erőteljesebbek, ahol a sérelem bekövetkezése nélkül a veszélyeztetettség az, amin alapulnak a vélelmek. Kérdés, hogy mennyiben kezelhető vitathatatlan tényként.

A kiutasításon túl, az idegenrendészeti hatóság önálló beutazási és tartózkodási tilalmat rendel el azzal a harmadik országbeli állampolgárral szemben, akinek a beutazása és tartózkodása a *nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet* sérti vagy veszélyezteti. Erre javaslatot a törvényben meghatározott érdek védelmével kapcsolatos feladata ellátása céljából, saját feladatkörében a kormányrendeletben meghatározott rendvédelmi szervek is tehetnek. Ilyen javaslatételre a jogosult rendvédelmi szerv a nyomozó hatóságként eljáró rendvédelmi szerv, az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Terrorelhárítási Központ.³⁸ A javaslatban foglaltaktól az idegenrendészeti hatóság nem térhet el,³⁹ a javaslatot az idegenrendészeti hatóság semmilyen elemében, sem a javaslat tényében, sem a beutazási és tartózkodási tilalom időtartama tekintetében nem bírálhatja felül. A jogintézmény 2010 óta, a kötelező jelleg pedig 2018. január 1-je óta irányadó

LAND BADEN-WÜRTTEMBERG, 79. pont; C-601/15 PPU J. N. v STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE, 67. pont; C-165/14 ALFREDO RENDÓN MARÍN v ADMINISTRACIÓN DEL ESTADO, 83. pont; C-145/09 LAND BADEN-WÜRTTEMBERG v PANAGIOTIS TSAKOURIDIS, 43 -44. pont; C-601/15 PPU J. N. v STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE, 65-66. pont; C-544/15 SAHAR FAHIMIAN v BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND, 40. pont.

³⁶ LAUFER, 2022. 19.

³⁷ Jelen tanulmánynak nem tárgya a közrendi, nemzetbiztonsági, közbiztonsági veszélyeztetés vagy ezek megsértése közötti különbségtétel, tekintettel arra, hogy sem a jogszabályok, sem a nemzetközi jogi aktusok, sem pedig a jogirodalom nem tartalmaz egyöntetű definíciókat és sok esetben különbséget nem téve egy kategóriaként kezeli a három területet. Emiatt a bővebb elméleti és tartalmi elemzés terjedelmi okokból külön munkát igényel.

³⁸ 114/2007. (V. 24.) KORM. RENDELET 114. § (4b).

³⁹ 2007. ÉVI II. TÖRVÉNY 43. § (3).

az idegenrendészeti hatóság számára.⁴⁰ Ezek a jellemzők felvetik a szakhatósági szereppel való párhuzam kérdését, ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy ebben a szerepben nem szakhatóságként kerül sor az eljáró hatóság (idegenrendészeti hatóság) előtt folyó ügyben való eljárásra, hanem eljárást kezdeményező – és végső soron *erga omnes* jelleggel determináló – aktusról van szó, amelyet az irányadó joggyakorlatot jelentő elvi döntésben is átiratnak neveznek.⁴¹ Az eljárási szerepek tisztázására pedig az irányadó eljárási garanciák miatt volna szükség, hiszen számos ügyben felmerült a ténybeli okok ismeretének hiánya, vagyis, hogy a konkrét esetekben a kiutasításra miért került sor.

Az idegenrendészeti ügyekben született döntés ugyanis főszabály szerint kötelezően tartalmazza az eljáró idegenrendészeti hatóság, az ügyfél és az ügy azonosításához szükséges minden adatot, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel –, továbbá a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.⁴² Erre tekintettel – mivel a nemzetbiztonsági, de a közbiztonsági – közrendi kockázatot értékelő dokumentumok is tipikusan minősített adatot tartalmazó iratok – az érdemi döntés indokolása a főszabállyal ellentétben nem tartalmazhatja azokat.⁴³

Az érdemi döntést a kiutasításról – és javaslat alapján az önálló beutazási és tartózkodási tilalomról – tehát az idegenrendészeti hatóság hozza, ám olyan adatok alapján, amelyek számára is vitathatatlan tényként kerülnek más hatóságok hozzájárulásaként az eljárásba. Kérdés, hogy viszonyul ehhez az ügyfél joga ahhoz, hogy a tipikus eljárási garanciákat, mint a döntések indokolásához való jog, az iratbetekintés és végső soron a jogorvoslathoz való jog, gyakorolhassa.

---

⁴⁰ A 2017. évi CXLIII. törvény 38. §-a vezette be a 2007. évi II. törvénybe a módosítást 2018. január 1-jei hatállyal.

⁴¹ KGD2016. 27.

⁴² HARMTV. 87/M. § (1). vö. ÁKR. 81. § (1).

⁴³ KGD2016. 27. Az idegenrendészeti hatóság a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozata alapjául szolgáló minősített adatokat nem tüntetheti fel döntésében (2007. évi II. tv. 43. §, 44. §; 2004. évi CXL. tv. 73. §; 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 114. § (4) bekezdés).

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

Klasszikus szakhatósági bevonással zajló eljárások esetén ugyanis az eljáró hatóság érdemi döntése az, amely tartalmazza a szakhatósági állásfoglalásban foglalt döntést, illetve annak indokolását, és jogorvoslat magával az eljáró hatóság érdemi döntésével szemben áll rendelkezésre, hogy az egyéb eljárási jogokat is az érdemben eljáró hatóság előtt lehet érvényesíteni.⁴⁴ Az idegenrendészeti hatóság döntése is főszabály szerint – többek között – tartalmazza a rendelkező részt a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel, továbbá a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást. Ugyanakkor a döntések tartalmával kapcsolatban az egyes ügytípusok vonatkozásában törvény vagy kormányrendelet további részletszabályokat határozhat meg.⁴⁵

A minősített adatok esetén ugyanakkor a minősítő által kiadott megismerési engedély esetében lehetséges az iratbetekintés, amely kérelemről tizenöt napon belül határoz a minősítő. Megtagadhatja ugyanakkor az engedélyt, ha az adat megismerése a minősítés alapjául szolgáló közérdek sérelméhez vezet; erről köteles indokolást adni. A megismerési engedély megtagadása esetén az érintett a határozatot közigazgatási perben megtámadhatja.⁴⁶

2.2. A döntés indoklása

2.2.1. A tényállás megállapítása

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény [Nbtv.] 5. § g) pontja szerint elsősorban az Alkotmányvédelmi Hivatal

---

⁴⁴ 2016. ÉVI CL. TÖRVÉNY 55. § (1); (4).

⁴⁵ 2007. ÉVI II. TÖRVÉNY 87/M. § (1) – (2).

⁴⁶ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY 11. § (1)-(3) első fordulat. Ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, a minősítő a megismerési engedély kiadására kötelezi. A bíróság az ügyben zárt tárgyaláson jár el. A perben csak olyan bíró járhat el, akinek a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték. A felperes, a felperes oldalán érdekeltként részt vevő személy és ezek képviselője a minősített adatot az eljárás során nem ismerheti meg. A perben részt vevő egyéb személyek, valamint azok képviselői a minősített adatot csak akkor ismerhetik meg, ha a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzésüket elvégezték. Forrás: 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY 11.§ (3).

feladata a külföldiek ellenőrzésének lefolytatása, valamint annak állásfoglalása, hogy az idegen veszélyezteti-e a közrendet, a közbiztonságot, ill. Magyarország nemzetbiztonságát. Az értékelés során készült dokumentáció minősítéssel védhető közérdek körébe esik,⁴⁷ így megtekintése külön eljárásban biztosított engedély birtokában lehetséges.⁴⁸ A minősített dokumentumok nyilvánosságra hozatala és az azzal való visszaélés minden egyéb esetben bűncselekménynek minősül.⁴⁹ A hozzáférési engedély ugyanakkor az információs önrendelkezési jog megnyilvánulása, így annak megtagadása esetén jogorvoslattal lehet élni.⁵⁰ Az Alkotmánybíróság 2004-ben lefektetett iránymutatása alapján a jogorvoslatnak túl kell lépnie a formalitás keretein, és valódi, tartalmi vizsgálatot kell érteni ezalatt.⁵¹ Szem előtt kell ugyanakkor tartani, hogy sem az idegenrendészeti hatóság, sem az eljáró bíróság nem dönthet a minősített adatok felfedése mellett; a hozzáférés engedélyezése a minősítő általi különálló és független eljárás tárgyát képezi. A bíróság a külföldi hatékony jogvédelmének biztosítása érdekében megvizsgálhatja az iratot, de csak annak érdekében, hogy meggyőződjön arról, az abban foglalt adatok kellő okot adnak-e az idegenrendészeti hatóság intézkedéséhez. A bíróság a nemzetbiztonsági ellenőrzés adatait és következtetéseit nem vizsgálhatja felül, csak arról dönthet, hogy az előterjesztésben foglaltakat az adatok kellően alátámasztják-e.⁵² Ezt a vonatkozó bírósági joggyakorlat is megerősíti. A bíróság a jogvédelmet a minősített adatot tartalmazó iratbetekintéssel biztosítja, és megvizsgálja, hogy az Alkotmányvédelmi Hivatal véleménye igazolta-e a kockázat fennállását. A bíróság azonban az iratok minősített jellege miatt nem jogosult a minősített adatot a bárki – így a kiutasítással érintett idegen – tudomására hozni, illetve annak megfelelőségét ellenőrizni, és azt érdemben felülbírálni. Tevékenysége a kockázat megállapításának tényként való ellenőrzésére korlátozódik; nevezetesen: a minősített iratokban szereplő információ alátámasztotta-e az értékelést vagy sem. A bírói gyakorlatban pedig arra is látható példa, amikor az ítélet részletesen elmagyarázza levezeti, hogy az állam szuverenitása a nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi okokat előtérbe helyezi az

⁴⁷ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 5. § (1) c).

⁴⁸ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 11.§ (1).

⁴⁹ 2012. ÉVI C. TÖRVÉNY A BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYVRŐL, 265. §

⁵⁰ Kfv.I.37.381/2017/6., lásd még: Kfv.II.37.983/2020/10.

⁵¹ 12/2004. (IV. 7.) AB HATÁROZAT, 225. IV. 1.

⁵² Kfv.VI.37.640/2018/9., Kfv.III.37.039/2013/6.; és 15.K.701.318/2020/18. főként a 15. pont.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

idegen tájékoztatáshoz való jogával szemben, az erre vezető tények vizsgálata és értékelése pedig az Nbtv. hivatkozott pontja alapján az AH előjoga. Ennek okán a minősített adat megismerésére nem az idegenrendészeti eljárásban, hanem egy külön, felperes (ügyfél) kérelmére indult eljárásban, a minősítő által kiadott engedély birtokában lehetséges, a megismerési engedély – mint az egyént megillető információs önrendelkezési jog érvényesülésének eszköze – megtagadásáról szóló döntés ellen pedig önálló jogorvoslatnak van helye.⁵³ A közigazgatási eljárások – a megismerési engedély kiadására irányuló, valamint az idegenrendészeti eljárás –, és ennek következtében a hozzájuk rendelendő bírósági jogorvoslatok között nincs közvetlen átjárás, az alkalmazandó jogszabályi anyag is elkülönül.⁵⁴

2.2.2. Az okok megismerhetősége és a minősítés vitathatóságának kérdése a jogorvoslati lehetőségek tükrében

Az uniós joggyakorlat 2013-ban foglalkozott a tények vitathatóságának kérdésével az azóta is irányadó ZZ-ügyben, így mérceként követendő a megállapítása, és elvi szinten tükröződik a magyar joggyakorlatban is. Ha az eljárásban részt vevő feleknek nincs lehetőségük megvizsgálni azokat a tényeket és dokumentumokat, amelyekre a rájuk vonatkozó határozatok alapulnak, és amelyekre ezért nem tudják kifejteni álláspontjukat, sérül a hatékony jogorvoslatához való joguk.⁵⁵ Emiatt alapvető kérdés, hogy vajon miként lehet a nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi szempontok miatt minősített adatokhoz hozzáférni, valamint a minősítéssel vitába szállni, ellene jogorvoslattal élni.

A hatósági döntésekkel szemben igénybe vehető közigazgatási per során a bírósági vizsgálat arra terjed ki, hogy az eljárás során maradéktalanul betartották-e a formai és tartalmi követelményeket: azaz (a) a minősítést és a betekintés korlátozását csak jogszabályban meghatározott cél miatt írták elő, és (b) a korlátozás szükséges és arányos a korlátozással elérni kívánt céllal.⁵⁶

Az Alkotmánybíróság 2014-ben kialakított jogértelmezése alapján a minősítő az ezirányú döntése során nem csak a minősítéshez fűződő

---

⁵³ Lásd a vizsgált időszakban például: Kfv.II.37.983/2020/10. [16]; II.Kfv.37.075/2021/9/2 [26]

⁵⁴ I.Kfv.37.127/2021/10 [26]

⁵⁵ C-300/11 ZZ v SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT, 56. pont.

⁵⁶ I.Kfv.37.468/2021/7/II. [30]

közérdeket, hanem a minősítendő adat nyilvánosságra hozatalához fűződő közérdeket is figyelembe veszi. A minősítésről csak akkor dönthet, ha a minősítés célja arányos a minősített adathoz fűződő közérdekkel. A minősített adatokról szóló törvény szerint a minősítés Magyarország következő közérdekű kategóriáinak védelmét célozza: szuverenitás, területi integritás; alkotmányos rend; védelmi, nemzetbiztonsági, rendészeti és bűnmegelőzési tevékenység; igazságszolgáltatás, központi pénzügyi, gazdasági tevékenység; külföldi vagy nemzetközi kapcsolatok; valamint a jogosulatlan külső hatásoktól mentes köztestület zavartalan működésének biztosítása.⁵⁷ Az adat csak akkor védhető a minősítéssel (1) ha a védelem a fent említett közérdek valamelyikére terjed ki,⁵⁸ (2) ha az adatkezelés visszássága a minősítéssel elkerülhető védett közérdeket sérti; valamint (3) az adatok nyilvánosságra hozatalát meghatározott időtartamra az arra jogosult személyekre kell korlátozni. Az adatok csak akkor védhetők minősítéssel, ha mindezen törvényi feltételek teljesülnek, és akkor is csak a legszükségesebb ideig.⁵⁹ A minősített adatokról szóló törvény az információs önrendelkezési jog korlátozása esetén ugyanis a szükségesség és arányosság tesztjének alkalmazását írja elő.⁶⁰ A minősítés feletti ellenőrzést a bírósági felülvizsgálat is biztosítja ugyanezen teszt alkalmazásával. A bíróság megvizsgálja a fent említett feltételek fennállását, és ennek érdekében hozzáféréssel rendelkezik a minősített információhoz.⁶¹ A bírói döntés ugyan nem fedheti fel a minősített információkat, de tartalmaznia kell egy indokolást, amely bemutatja az adatok nyilvánosságra hozatala és a minősítéssel védett közérdek közötti okozati összefüggést.⁶² A tisztességes eljáráshoz való jog tehát azáltal biztosított, hogy lehetővé teszik a bíróság számára a kereset érdemi felülvizsgálatát, de a minősített adatok felfedését nem.⁶³

---

⁵⁷ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 5. § (1).

⁵⁸ Ügyintézési visszásság az adatok nyilvánosságra hozatalával, jogosulatlan megszerzésével, módosításával, felhasználásával, illetéktelen személy számára hozzáférhetővé, illetve az arra jogosult számára hozzáférhetetlenné tételével történik meg. Forrás: 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 5. § (2) b).

⁵⁹ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 5. § (2)-(3).

⁶⁰ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 2. § (1).

⁶¹ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 11. § (3).

⁶² 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 11. § (2) VÖ. I.KFV.37.086/2021/9 [27].

⁶³ I.KFV.37.086/2021/9 [28]. Az Alkotmánybíróság elé 2022-ben került alkotmányjogi panaszban az indítványozó ennek kapcsán kifogásolta, hogy miért nem az idegenrendészeti eljárásban, hanem csak külön eljárásban vizsgálható az adatok megismerésére vonatkozó

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

A védett közérdek többféleképpen is megtestesülhet, klasszikus esete az, amikor konkrét személyre vonatkozik, de esetenként magát az eljárás technikáját, módszerét, irányát védi. Amikor a hatóság vagy a bíróság elvégzi a szükségesség-arányosság vizsgálatát, csak ezek jöhetnek számításba, és nem tartalmazhatják a kérelmező igényének személyes körülményeit. Döntésének indokolásában nem is jelezheti, hogy érintettek voltak-e. Ebből következően a döntés és az ítélet indoklása nem haladhatja meg a jogszabályi szövegre való hivatkozást, a védendő közérdek megjelölését, amely alapján a hozzáférési kérelmet megtagadta, valamint az adatok nyilvánosságra hozatalát, jogosulatlan megszerzését, módosítását vagy felhasználását, mert azzal sértené a minősítéssel védhető közérdeket.⁶⁴

Az idegenrendészeti hatósági határozat indokolása nem tartalmazhatja a minősített iratban szereplő adatok ismertetését és konkrét következtetéseit, azonban a minősített adatokról szóló törvény 11. § (2) bekezdés második mondatából következően az indokolásnak tartalmaznia kell magyarázatot, amely bemutatja az adatok megismerésének okozati összefüggését a minősítéssel védett közérdek sérelmével.⁶⁵ Az adatok nyilvánosságának korlátozása tehát összhangban van a hatékony bírósági felülvizsgálattal, mivel a bíróság megvizsgálhatja a minősített adatokat, és összevetheti a külföldi követeléseit és a minősítés okait az adott ügyben, hogy ellenőrizhesse a korlátozás szándékát.⁶⁶

A bíróság tehát nem rendelkezik hatáskörrel az adatok minősítésére; kérheti azonban a *Nemzeti Adatvédelmi és Információs-zabadság Hatóságot* (NAIH) az adatok minősítése jogszerűségének felülvizsgálatára,⁶⁷ ha valószínűsíthető, hogy jogellenes a minősítés, a NAIH kérésére pedig a

---

kérelem; továbbá hogy miért nincs garanciája annak, hogy ő a reá vonatkozó adatokat – legalább valamilyen mértékig – megismerhesse és a bíróságok előtt ezen bizonyítékokra vonatkozóan nyilatkozatot tehesen. Az Alkotmánybíróság azonban az alkotmányjogi panaszban előterjesztett indokolásról az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítványozó – ugyan formailag a bírósági határozatok alaptörvényellenességét állította – valójában a bíróságok által alkalmazott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességére (részben a véleménye szerint hiányzó garanciális szabályokra) hivatkozott, ideértve a korábbi eljárásban vele szemben alkalmazott idegenrendészeti jogi szabályozást is, így hatásköri korlátok miatt érdemben a felvetett kérdéssel nem foglalkozott. Forrás: 3037/2022. (I. 31.) AB VÉGZÉS, 245 [21] – [23].

⁶⁴ 29/2014. (IX. 30.) AB HATÁROZAT, 1309-1310. [57], [61], [63] ÉS I.KFV.37.468/2021/7/II. [31]; I.KFV.37.086/2021/9 [25].

⁶⁵ I.KFV.37.468/2021/7/II. [32].

⁶⁶ I.KFV.37.468/2021/7/II [32]-[33].

⁶⁷ 2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY 62. § (1a).

minősítőnek írásban, részletesen meg kell indokolnia az adatok minősítését.⁶⁸

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény keretei között a NAIH hivatalból indíthat ún. *titokfelügyeleti hatósági eljárást* a minősítés felülvizsgálata okán ha akár a saját vizsgálata alapján vagy egyébként valószínűsíthető, hogy a nemzeti minősített adat minősítése jogellenes.⁶⁹ A titokfelügyeleti hatósági eljárásban a minősítő az ügyfél, és a tényállás tisztázása során a tanú, a szakértő és a szemletárgy birtokosa meghallgatható akkor is, ha nem kapott felmentést a vizsgált nemzeti minősített adatra vonatkozó titoktartási kötelezettség alól. Ezekben az ügyekben az ügyintézési határidő kilencven nap, és ebbe nem számít bele a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.⁷⁰ A NAIH megállapíthatja, hogy a minősítő a nemzeti minősített adat minősítésére vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járt el. Ellenkező esetben, az adat minősítésére vonatkozó jogszabályok megsértésének megállapítása esetén a minősítőt a nemzeti minősített adat minősítési szintjének, illetve érvényességi idejének a jogszabályoknak megfelelő megváltoztatására vagy a minősítés megszüntetésére hívja fel.⁷¹ A minősítő ez utóbbi határozatot annak a közlésétől számított hatvan napon belül támadhatja meg; a keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására halasztó hatálya van. Ha ezt a minősítő elmulasztja, a minősített adat minősítése a határozat közlésétől számított hatvanegyedik napon a határozatban foglaltak szerint megszűnik, illetve minősítési szintje vagy érvényességi ideje a határozatban foglaltak szerint megváltozik.⁷²

Az Alkotmánybíróság a 2014-es irányadó határozatában felhívja a figyelmet a titokfelügyeleti eljárásra, mint a minősítés jogszerűségének megkérdőjelezésére szolgáló jogi eszközre, azonban a rendelkezésre álló és vizsgált ítélkezési gyakorlatban alig kerül említésre a lehetőség.⁷³ A

---

⁶⁸ 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 6. § (8).

⁶⁹ 2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY, 62. cikk A titokfelügyeleti hatósági eljárás kizárólag hivatalból indítható, az akkor sem minősül kérelemre indult eljárásnak, ha a titokfelügyeleti hatósági eljárást a Hatóság bejelentésen alapuló vizsgálata előzte meg, vagy a titokfelügyeleti hatósági eljárást a bíróság kezdeményezte.

⁷⁰ 2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY 62. § (4)-(6).

⁷¹ 2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY 63. §.

⁷² 2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY 63. § (2).

⁷³ FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 106.K.700.322/2019/15.; 106.K.700.049/2019/7.; 106.K.700.046/2019/7. ügyei.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

lehetőség, amely tulajdonképpen nem a tények vitatására ad alapot, hanem azok minősítésére.

2.2.3. A hatékony jogorvoslat kérdése

Általános kiindulópontként leszögezhető, hogy *hatékony jogorvoslatról* mint alapvető jogállami követelmény megvalósulásáról⁷⁴ akkor van szó, ha az érintett személy képes arra, hogy megbizonyosodjon a rá vonatkozó döntés alapjául szolgáló indokokról, akár magát a döntést elolvasva, akár úgy, hogy az indokokról szóló értesítést kéri és megkapja, és ezekkel kapcsolatosan a bíróságnak pedig hatásköre van arra, hogy a jogsérelemről megbizonyosodva annak orvoslása érdekében intézkedhessen.⁷⁵ Kivételes esetekben, így nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi kérdések kapcsán, elismert az a gyakorlat, hogy az okok pontos és teljes körű közlését korlátozzák. Ilyenkor a hatékony jogvédelem úgy manifesztálódhat, hogy a bíróság olyan technikákat és eljárásjogi szabályokat alkalmaz, amellyel a szükségesség-arányosság mezsgyéjén maradván ítéli meg az egyensúlyt a nemzetbiztonsági – közbiztonsági – közrendi megfontolások és az egyéni érdekek között.⁷⁶ A magyar joggyakorlat – legalábbis látszólag⁷⁷ – megfelel ezeknek a követelményeknek,⁷⁸ ugyanakkor figyelemre méltó az a körülmény, hogy szinte valamennyi vizsgált felsőbb bírósági ügyben felmerült a minősített adatok megismerhetőségével kapcsolatos probléma. Sok ügyben nincs arra nézve információ, hogy az eljárás bármely szakaszában tájékoztatással éltek-e az érintettek irányába a megismerési engedély

---

⁷⁴ Vö. C-362/14 MAXIMILLIAN SCHREMS V DATA PROTECTION COMMISSIONER, 95. pont; Gutman, 2019. 893-894.

⁷⁵ Lásd: C-300/11 ZZ V SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT, 53-54. pont; C-372/09 és C-373/09 PEÑARROJA FA EGYESÍTETT ÜGYEK, 63. pont; C-430/10 HRISTO GAYDAROV V DIREKTOR NA GLAVNA DIREKTSIA 'OHRANITELNA POLITSIA' PRI MINISTERSTVO NA VATRESHNITE RABOTI, 41. pont; C-222/86 UNION NATIONALE DES ENTRÂÎNEURS ET CADRES TECHNIQUES PROFESSIONNELS DU FOOTBALL (UNECTEF) V GEORGES HEYLENS AND OTHERS, 15. pont; C-402/05 P és C-415/05 P EGYESÍTETT ÜGYEK YASSIN ABDULLAH KADI AND AL BARAKAAT INTERNATIONAL FOUNDATION V COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION AND COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 337. pont.

⁷⁶ C-300/11 ZZ V SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT, 57. pont; lásd még: RÁK-FEKETE, 2020. 96.

⁷⁷ Ebből a szempontból a jogintézmény fejlődésének összehasonlítását lásd: KERÉKES, 2015. 140-141.

⁷⁸ V/ö. 80982/12, 2020. 44-45.

lehetőségéről; ott, ahol a bírósági ítéletekben felmerül a jogintézmény, meglehetősen negatív, pontosabban eredménytelen kép társul hozzá. Személyes eljárásról lévén szó, ahol nincs helye képviselőnek, ezért a jog gyakorlását vagy a körülmények tették lehetetlenné,⁷⁹ vagy nem született engedély, illetve a nyilatkozatok és más érintettek beszámolója alapján, az eredménytelenség híre okán eleve meg se próbálták.⁸⁰

Ilyen vagy hasonló ügyek esetén, tovább nehezíti a helyzetet, ha a rendőrség kezdeményezésére történik az eljárás, mint az iráni diákok 2020 tavaszán elhíresült ügyében. Az idegenrendészeti hatóság határozata nem tartalmazott az ügy tényszerűségére vonatkozó információt; pusztán az eljárást alátámasztó jogszabályi rendelkezésekre hivatkozott, nevezetesen a Harmtv. azon rendelkezésére, amely a rendőrségi javaslat alapján kötelezően elrendelt kiutasítás, valamint beutazási és tartózkodási tilalom kiszabására került sor. Az ügyben benyújtott alkotmányjogi panaszok egy része a hatósági határozatot annak személytelensége okán sablonnak nevezte, amelynek konkrétumairól a bírósági eljárás során sem kaptak bővebb tájékoztatást,⁸¹ illetve mások az érdemi bírósági felülvizsgálat hiányát emelték ki. A magatartás és annak minősítése közötti tényszerűség és okozati összefüggés mellett érveltek, és hivatkoztak arra, hogy az eljárás ezen elemeit a bíróság nem vizsgálta felül, ezért az eljárás nem merítette ki a hatékony jogorvoslat kívánalmait,⁸² de arra is volt példa, hogy kifejezetten a büntetőeljárás alapjául szolgáló magatartást követték volna el.⁸³ Modellezve

---

⁷⁹ Személyes eljárásról lévén szó, nincs helye képviselőnek. Ehhez lásd például: Kfv.II.37.075/2021/9. [16].

⁸⁰ FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 49.K.703.152/2021/8 [7]. lásd még: KÚRIA Kfv.I.37.127/2021/10.; Kfv.I. 37.468/2021/7. A Magyar Helsinki Bizottság kérésére adott információk szerint az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Terrorrelhárítási Központ 2019, 2020 és 2021 első felében egyetlen esetben sem adott megismerési engedélyt. Forrás: HUNGARIAN HELSINKI COMMITTEE, 2021. 1. 5-ös lábjegyzet.

⁸¹ 3045/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 342-343.[8]-[9]; 3046/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 345-346. [8]-[9]; 3047/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 348-349. [8]-[9], 3048/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 351-352. [8]-[9], 3049/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 354-355. [8]-[9], 3050/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, 357-358. [8]-[9].

⁸² Különösen: 3487/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2738. [11]; CC ORDER 3486/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 2734-2735. [3]; [12]-[13]; 3485/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2730. [12]; 3492/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2753 [7]; 3493/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2756. [7]; 3490/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2747. [7]; 3489/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2744 [7]; 3488/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2741 [7].

⁸³ 3487/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2737. [3].

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

az eljárást: a tényfeltárást, a tényállás értékelését és a mérlegelést a javaslattevő hatóság (rendőrség) végzi, míg az illetékes eljáró hatóság (idegenrendészeti hatóság) biztosítja a *de iure* döntéshozatali formát. A határozatokat felülvizsgáló bíróság ezt a megoldást helyesnek találta; gyakorlatilag csak egy szűkszavú megállapítást tett a döntések indokolására – illetve annak hiányára – nézve: a Harmtv. rendelkezése kógens, ezért további (ténybeli) érvelésre nincs szükség.⁸⁴ Az iráni hallgatói kiutasítási ügyekben a rendőrségi dokumentumokkal kapcsolatos adatok esetleges minősített jellegére nézve a vizsgált anyagokban nincs információ. Az egyik iráni ügyben az egyetlen rendelkezésre bocsátott Fővárosi Törvényszék által hozott ítéletben annyi információ található, hogy a meghallgatás során a rendőrség a bizonyítékokat a külföldi rendelkezésére bocsátotta, ami arra enged következtetni, hogy a tényeket alátámasztó jegyzőkönyvek nem voltak minősítve.⁸⁵ Itt szükséges megjegyezni, hogy a minősített adatok a minősítéssel nyerik el ezen jellegüket, és nem törvény erejénél fogva lesznek védettek, tehát eljárás szükséges hozzá.⁸⁶ Abban az esetben is, ha a minősítendő adatot ugyanaz a hatóság adja meg, amely a minősítésről dönteni jogosult, a minősítésnek megalapozottnak kell lennie, és az adatot tartalmazó dokumentumon láthatónak kell lennie az adatok minősített jellegének és a minősítés mértékének. A büntetőeljárás alá vont személyt legkésőbb az őt érintő első eljárási cselekmény megkezdéséig kellően tájékoztatni kell jogairól, és figyelmeztetni kell kötelezettségeire, ideértve a minősített adatok adatkezelésének szabályait is.⁸⁷ Az alkotmányjogi panaszok érdemi vizsgálatára – az ügyek időközbeni okafogyottsága miatt – egyik esetben sem került sor.⁸⁸

---

⁸⁴ 3487/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2738. [6]; 3488/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2741. [4]; 3489/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2744. [4]; 3490/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2744 [4]; 3491/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2750 [4]; 3492/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2753. [4]; 3493/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2756. [4].

⁸⁵ A Fővárosi Törvényszék 15.K.701.176/2020/4. sz. ítéletét a Magyar Helsinki Bizottság jóvoltából vizsgálhattam; a Bírósági Határozatok Gyűjteménye a tanulmány írásakor sem tartalmazta egyik iráni hallgató ügyét sem.

⁸⁶ Lásd: 2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY, 5-6. §.

⁸⁷ 100/2018. (VI. 8.) KORM. RENDELET, 42. § (4) h).

⁸⁸ Lásd például 3487/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, 2738 [5]. A büntetőeljárásokat megszüntették, a BRFK átiratában azt közölte az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (OIF) irányába, hogy a korábbi javaslatában foglaltakat nem tartja fenn, az érintettek magatartása a továbbiakban a közrendet és a közbiztonságot nem veszélyezteti. Erre tekintettel az OIF az idegenrendészeti kiutasítást és a beutazási és tartózkodási tilalmat

Egyéb ügyekben azonban a joggyakorlat egyértelmű: a hatósági határozat kellő ténybeli és jogi megalapozottságának hiánya olyan súlyos eljárási jogsértés, amely a határozatot érdemi felülvizsgálatra alkalmatlanná teszi, ezért meg kell semmisíteni.⁸⁹ Etekintetben a magyar joggyakorlatot érintően a nemzetbiztonsági okból minősített – és gyakorlatilag megismerhetetlen – iratok kapcsán jelenleg is előzetes döntéshozatali eljárás van folyamatban az Európai Unió Bírósága előtt.⁹⁰

KONKLÚZIÓ

A tanulmány az Alkotmánybíróság előtt, a pandémia két évében megjelent megnövekedett számú kiutasítási ügyeinek vizsgálatából indult ki, az okokat keresve. A vizsgált ügyek közül azonosság a ténybeli és jogi megalapozottsághoz kapcsolódó kérdések mentén fedezhető fel, amely több esetben is a probléma oka, és amelynek hatása a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülésének hiányára irányítja a figyelmet.

Amennyiben a kiutasítás oka az, hogy a harmadik állam polgárának *beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteté*, felmerül a kérdés, hogy a tényállás alapjául szolgáló magatartás, mint az idegenrendészeti hatóság döntésének alapjául szolgáló ok a döntés indokaként vajon mennyiben vitatható, és ennek kapcsán egyáltalán az indokolás mennyiben ismerhető meg. A tanulmány középpontjában – az ország területén jogszerűen tartózkodó, letelepedett harmadik országbeli állampolgárok szempontjából vizsgálva – a kiutasításról, illetve a beutazási és tartózkodási tilalomról szóló döntések ténybeli és jogi kérdései állnak. Ennek jogszabályi alapjait feltárva, összevetve a vonatkozó felsőbb bírósági gyakorlattal, megállapítható, hogy mind a minősített adatokat tartalmazó iratok megtekintése, mind a döntésekkel szembeni jogorvoslati rendszer olyan bonyolult, egymástól teljesen független és nem kapcsolódó eljárások halmazát jelenti, amelynek végső soron a kimenete az, hogy a kiutasítás alapjául szolgáló tények – amelyek megismerhetősége is kifejezetten nehézkes – nem vitathatóak. Absztrakció szintjén az alapprobléma a legtöbb esetben ugyanaz: az érdemi

---

törölte. Az Alkotmánybíróság honlapján valamennyi végzés kapcsán letölthetők azok az OIF iratok, amelyekkel az AB-t erről tájékoztatják.

⁸⁹ CSATLÓS, 2021b. 185-186. o.

⁹⁰ Lásd: C-159/21 A FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK (MAGYARORSZÁG) ÁLTAL 2021. MÁRCIUS 11-ÉN BENYÚJTOTT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM.

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

döntés indokolásának hiánya; a kiutasított személy nem kap választ, hogy miben jelent veszélyt Magyarország nemzetbiztonságára, közbiztonságára ill. közrendjére. A tények tekintetében szakhatósági eljárás keretén belül az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Terrorelhárítási Központ szerepe kiemelkedő a harmadik országbeli állampolgárok közrendi, nemzetbiztonsági kockázatának felmérésében, döntésük ugyanis köti az eljáró hatóságot, a minősített adatok okán azonban az érdemi döntés indokolása – így a szakhatósági állásfoglalás tartalma – jogszabály erejénél fogva hiányos. A magyar jog ugyan biztosítja a minősített dokumentumokhoz való hozzáféréshez szükséges jogi eszközt (megismerési engedély), azonban a vizsgált esetekből levont tapasztalatok, a hozzáférhetőségre vonatkozó információk megkérdőjelezhetők, az engedély kiadására, így a tényeket tartalmazó iratok megismerésére nem sok esély van. A bíróság ugyan betekinthet, ám a tények felülvizsgálatára hatásköre nincs. A közigazgatási eljárások – a megismerési engedély kiadására irányuló, valamint az idegenrendészeti eljárás –, és ennek következtében a hozzájuk rendelendő bírósági jogorvoslatok között nincs közvetlen átjárás, az alkalmazandó jogszabályi anyag is elkülönül. A bíróság ugyanis hiába tekinthet be a minősített adatokba, a következtetéseit nem bírálhatja felül, csak azt ellenőrizheti, hogy a javaslatban foglaltak kellően alátámasztottak-e az adatokkal, illetve, hogy az abban foglalt adatok elegendő indokként szolgálnak az idegenrendészeti hatósági intézkedésnek. A szakhatósági eljárás eredményeként született dokumentumok minősítését a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság titokfelületesi eljárás keretén belül a bíróság javaslatára hivatalból felülvizsgálhatja, de a tényeket ő sem vitathatja érdemben. Úgy tűnik tehát, hogy egy nemzetbiztonsági, közbiztonsági, közrendi okból elrendelt idegenrendészeti kiutasítás ténybeli alapjai kapcsán megdönthetetlen vélelem az eljáró szervek tévedhetetlensége, és ezt az irányt látszik követni a Harmtv. 43. § (3) bekezdése alapján javaslatot tevő szervek – a már említett AH és TEK mellett a Rendőrség – eljárása kapcsán is, amely javaslat szintén jogi kötőerővel bír az eljáró idegenrendészeti hatóságra, ugyanakkor maga a javaslatétel mint kívül esik a szakhatósági eljárás keretein, és ezzel együtt az azt övező eljárási garanciarendszeren is.

Sajnos a hatósági határozatok nem állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a probléma forrásához közelebb jussunk, így a vizsgált esetekből adódóan vonható le általános következtetésként az, hogy a kiutasítás nemzetbiztonsági, közbiztonsági, közrendi okaira vonatkozóan sok a kérdőjel abban a tekintetben, hogy konkrétan milyen tényállás az, amely végül a

minősítéshez vezet. A harmadik ország állampolgárságával rendelkező, Magyarország területén egyébként – sokszor évtizedek óta – jogszerűen tartózkodók eljárási jogaik szempontjából az ilyen helyzet viszont szembehelyezkedik a hatékony jogorvoslathoz való joggal, és formálissá teszi az egész eljárást az elejétől a bírósági szakasz végéig. A hatóság eljárási jogokról és kötelezettségekről szóló tájékoztatási kötelezettségének erősebb szerepet kell kapnia, amely a globális világváránytól függetlenül az előrelátható okok és a kiutasítás folyamatának érthető és mélyebb megértését eredményezhetik.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BIGO, DIDIER, CARRERA, SERGIO, HERNANZ, NICHOLAS, SCHERRER, AMANDINE (2014). National Security and Secret Evidence in Legislation and Before the Courts: Exploring the Challenges. Study for the LIBE Committee. Directorate General for Internal Policies Policy Department C: Citizens' Rights and Constitutional Affairs Justice, Freedom and Security. PE 509.991. Brussels. Letöltés helye: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/509991/IPOL_STU\(2014\)509991_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/509991/IPOL_STU(2014)509991_EN.pdf) (Letöltve: 2022.03.15.)
- BOELES, PIETER, BROUWER, EVELIEN, GROENENDIJK, KEES, HILBRINK, EVA, HUTTEN, WILLEM (2021). PUBLIC POLICY RESTRICTIONS IN EU FREE MOVEMENT AND Migration Law. General Principles and Guidelines. Meijers Committee, Amsterdam. Letöltés helye: https://www.commissie-meijers.nl/wp-content/uploads/2021/10/meijers_committee_-_public_order_in_eu_migration_law.pdf (Letöltve: 2022.03.15.)
- CREGO, MARIA DIAZ, KOTANIDIS, SILVIA (2020). States of emergency in response to the coronavirus crisis. Normative response and parliamentary oversight in EU Member States during the first wave of the pandemic. EPRS | European Parliamentary Research Service, Letöltés helye: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/659385/EPRS_STU\(2020\)659385_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/659385/EPRS_STU(2020)659385_EN.pdf) (Letöltve: 2022.05.16.)
- CSATLÓS ERZSÉBET (2021). Egy iráni hallgató kiutasítása és az indokolási kötelezettség kérdései. Gondolatok a döntés ténybeli és jogi alátámasztásáról nemcsak járvány idejére. In Rixer Ádám (szerk.). A járvány hosszútávú hatása a magyar közigazgatásra. Lőrincz Lajos

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

Kutatóműhely, Budapest: Patrocínium, 283-304. Letöltés helye:
https://ajk.kre.hu/images/doc2021/pr/a_jarvany_hosszutavu_hatasa_a_magyar_kozigazgatasra.pdf (Letöltve: 2022.03.15.) [Csatlós 2021a]

CSATLÓS ERZSÉBET (2021). Remarks on the Reasoning: The Morals of a Hungarian Expulsion Decision in Times of Pandemic. *Central European Public Administration Review*, 19(1) 181–197. DOI azonosító: <https://doi.org/10.17573/cepar.2021.1.08> (Letöltve: 2022.03.15.) [Csatlós, 2021b]

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW (VENICE COMMISSION), INTERIM REPORT ON THE MEASURES TAKEN IN THE EUMEMBER STATES AS A RESULT OF THE COVID-19 CRISIS AND THEIR IMPACT ON DEMOCRACY, THE RULE OF LAW AND FUNDAMENTAL RIGHTS ADOPTED BY THE VENICE COMMISSION AT ITS 124TH ONLINE PLENARY SESSION, 8-9 OCTOBER 2020 (2020). Letöltés helye: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2020\)018-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2020)018-e) (Letöltve: 2022.03.15.)

GUIDE TO ARTICLE 1 OF PROTOCOL NO. 7 OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS. PROCEDURAL SAFEGUARDS RELATING TO EXPULSION OF ALIENS. FIRST EDITION – 30 APRIL 2021 (2021). Council of Europe/European Court of Human Rights, Strasbourg. Letöltés helye: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_1_Protocol_7_ENG.pdf (Letöltve:2022.03.15.) [ECtHR Guide, 2021]

GUTMAN, KATHLEEN (2019). The Essence of the Fundamental Right to an Effective Remedy and to a Fair Trial in the Case-Law of the Court of Justice of the European Union: The Best Is Yet to Come? *German Law Journal*, 20(6) 884-893. DOI azonosító: <https://doi.org/10.1017/glj.2019.67> (Letöltve: 2022.03.15.)

KEREKES, ZSUZSA (2015). State of play - az információs szabadság Magyarországon 2015 őszén. *Infokommunikáció és jog*, 12(64) 137-142.

LAUFER BALÁZS (2020). A nemzetbiztonság veszélyeztetésének előfordulása a magyar migrációs jogszabályokban. *Nemzetbiztonsági Szemle*, 8 (4) 3-20. DOI azonosító: <http://doi.org/10.32561/nsz.2020.4.1> (Letöltve: 2022.03.15.)

NATIONAL SECURITY AND EUROPEAN CASE-LAW (2013). Research Division, Strasbourg: Council of Europe, European Court of Human Rights, Letöltés helye: <https://rm.coe.int/168067d214> (Letöltve: 2022.03.15.)

- NATIONAL SECURITY GROUNDS FOR EXCLUSION FROM INTERNATIONAL PROTECTION AS A CARTE BLANCHE: HUNGARIAN ASYLUM PROVISIONS NOT COMPLIANT WITH EU LAW INFORMATION UPDATE BY THE HUNGARIAN HELSINKI COMMITTEE 20 DECEMBER 2021 (2021). Letöltés helye: https://helsinki.hu/en/wp-content/uploads/sites/2/2022/01/Info-Note_national-security_exclusion_FINAL.docx.pdf (Letöltve: 2022.03.15.)
- OSHEWOLO, SEGUN, NWOZOR, AGAPTUS (2020). COVID-19: Projecting the National Security Dimensions of Pandemics. Strategic Analysis, 44(3) 269-275. DOI <https://doi.org/10.1080/09700161.2020.1767911> azonosító:
- RÁK-FEKETE, EDINA (2020). A tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog érvényesülése a gyakorlatban. Közjogi Szemle, 13 (3) 93-99.
- SCHABAS, WILLIAM A. (2017). The European Convention on Human Rights. A Commentary. Oxford: Oxford University Press, 2017.
- SCHREUER, CHRISTOPH (1982). Derogation of Human Rights in Situations of Public Emergency: The Experience of the European Convention on Human Rights. Yale Journal of World Public Order, 9(1) 113-132.
- SZABÓ, SAROLTA (2014). Alapvető jogok védelme és az Európai Unió nemzetközi magánjoga. Iustum Aequum Salutare, 10(2) 49-60.
- STEHLÍK, VÁCLAV (2017). Discretion of Member States vis-à-vis Public Security: Unveiling the Labyrinth of EU Migration Rules. International and Comparative Law Review, 17 (2) 127-142. DOI azonosító: <https://doi.org/10.2478/iclr-2018-0019>

NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK

- AMERICAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS, 'PACT OF SAN JOSÉ, COSTA RICA' SAN JOSÉ, 22 NOVEMBER 1969, 1144 U.N.T.S. 123. [ACHR] (hatályba lépett: 1978. 07.18.)
- CONVENTION FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS, ROME, 4 NOVEMBER 1950, 213 UNTS 221. [ECHR] [Magyarországon kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény, a törvény a kihirdetését követő 8. napon lépett hatályba, az egyes jegyzőkönyvek pedig a 5.§-ban meghatározott időpontokban]
- INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS NEW YORK, 16 DECEMBER 1966, 999 UNTS 171. [ICCPR] [Magyarországon

Aki a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti...
Gondolatok egyes 2020-21 során született kiutasítási ügyek kapcsán

kihirdette: 1995. évi II. törvény, a Magyar Köztársaságra nézve 1994. május 24. napján lépett hatályba]

PROTOCOL NO. 4. TO THE CONVENTION FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS, SECURING CERTAIN RIGHTS AND FREEDOMS OTHER THAN THOSE ALREADY INCLUDED IN THE CONVENTION AND IN THE FIRST PROTOCOL THERETO, AS AMENDED BY PROTOCOL NO. 11. STRABOURG, 16. 09. 1963. ETS NO. 46. [Magyarország kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény]

UNIÓS JOG ÉS JOGGYAKORLAT

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA. OJ C 202, 7.6.2016. 389–405.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008/115/EK IRÁNYELVE (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról. HL L 348., 2008.12.24., 98-107.

C 554/13 Z. ZH. v STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE AND STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE v I. O. [EU:C:2015:377]

C-145/09 LAND BADEN-WÜRTTEMBERG v PANAGIOTIS TSAKOURIDIS [EU:C:2010:708]

C-159/21 A FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK (MAGYARORSZÁG) ÁLTAL 2021. MÁRCIUS 11-ÉN BENYÚJTOTT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM – GM KONTRA ORSZÁGOS IDEGENRENDÉSZETI FŐIGAZGATÓSÁG ÉS MÁSOK. Letöltés helye: [https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?oqp=&for=&mat=or&lgrec=fr&jge=&td=%3BALL&jur=C&num=C-159%25F21&page=1&dates=&pcs=Oor&lg=&pro=&nat=or&cit=none%25CC%25CCJ%25CR%25C2008E%25C%25C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%25Cfalse%25Cfalse&language=hu&avg=&cid=3363372](https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?oqp=&for=&mat=or&lgrec=fr&jge=&td=%3BALL&jur=C&num=C-159%25F21&page=1&dates=&pcs=Oor&lg=&pro=&nat=or&cit=none%25CC%25CCJ%25CR%25C2008E%25C%25C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%25Cfalse%25Cfalse&language=hu&avg=&cid=3363372) (Letöltve: 2022.03.23.)

C-165/14 ALFREDO RENDÓN MARÍN v ADMINISTRACIÓN DEL ESTADO [EU:C:2016:675]

C-222/86 UNION NATIONALE DES ENTRAINEURS ET CADRES TECHNIQUES PROFESSIONNELS DU FOOTBALL (UNECTEF) v GEORGES HEYLENS AND OTHERS, 1987. OKTOBER 15-I ÍTELET [ECLI:EU:C:1987:442.]

C-300/11 ZZ v SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT, 2013. JÚNIUS 4-I ÍTÉLET [ECLI:EU:C:2013:363.]

- C-362/14 MAXIMILLIAN SCHREMS V DATA PROTECTION COMMISSIONER, 2015. OKTÓBER 6-I ÍTÉLET [ECLI:EU:C:2015:650.]
- C-372/09 ÉS C-373/09 EGYESÍTETT ÜGYEK PEÑARROJA FA, 2011. MÁRCIUS 17-I ÍTÉLET [ECLI:EU:C:2011:156.]
- C-373/13 H. T. V LAND BADEN-WÜRTTEMBERG [EU:C:2015:413]
- C-380/18 STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID V E.P. [ECLI:EU:C:2019:1071]
- C-402/05 P ÉS C-415/05 P EGYESÍTETT ÜGYEK YASSIN ABDULLAH KADI AND AL BARAKAAT INTERNATIONAL FOUNDATION V COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION AND COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 2008. SZEPTEMBER 3-I ÍTÉLET [ECLI:EU:C:2008:461.]
- C-430/10 HRISTO GAYDAROV V DIREKTOR NA GLAVNA DIREKTSIA 'OHRANITELNA POLITSIA' PRI MINISTERSTVO NA VATRESHNITE RABOTI, 2011. NOVEMBER 17-I ÍTÉLET [ECLI:EU:C:2011:749.]
- C-544/15 SAHAR FAHIMIAN V BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND [ECLI:EU:C:2017:255]
- C-601/15 PPU J. N. V STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE [EU:C:2016:84]
- C-601/15 PPU J. N. V STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE, 15 FEBRUARY 2016 [EU:C:2016:84]

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK GYAKORLATA

- AHMED V. ROMANIA, NO. 34621/03, 2010. JÚLIUS 13-I ÍTÉLET (az ügy érdemében hozott ítélet)
- BOLAT V. RUSSIA, NO. 14139/03, 2006. OKTÓBER 5-I ÍTÉLET. (az ügy érdemében hozott ítélet)
- C.G. AND OTHERS V. BULGARIA, NO. 1365/07, 2008. JÚLIUS 24-I ÍTÉLET (az ügy érdemében hozott ítélet)
- LJATIFI V. THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA, NO. 19017/16, 2018. MÁJUS 17-I ÍTÉLET. 17 May 2018 (az ügy érdemében hozott ítélet)
- MUHAMMAD AND MUHAMMAD V. ROMANIA, NO. 80982/12, 2020. OKTÓBER 15-I ÍTÉLET (az ügy érdemében hozott ítélet)
- NOWAK V. UKRAINE, NO. 60846/10, 2011. MÁRCIUS 31-I ÍTÉLET (az ügy érdemében hozott ítélet)

MAGYAR JOGSZABÁLYOK ÉS JOGGYAKORLAT

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE (2011. április 25.)

100/2018. (VI. 8.) KORM. RENDELET A NYOMOZÁS ÉS AZ ELŐKÉSZÍTŐ
ELJÁRÁS RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

114/2007. (V. 24.) KORM. RENDELET A HARMADIK ORSZÁGBELI
ÁLLAMPOLGÁROK BEUTAZÁSÁRÓL ÉS TARTÓZKODÁSÁRÓL SZÓLÓ 2007.
ÉVI II. TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁRÓL [Harmtv. vhr.]

1997. ÉVI CXXV. TÖRVÉNY A NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOKRÓL
[Nbtv.]

2007. ÉVI II. TÖRVÉNY A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK
BEUTAZÁSÁRÓL ÉS TARTÓZKODÁSÁRÓL [Harmtv.]

2009. ÉVI CLV. TÖRVÉNY A MINŐSÍTETT ADAT VÉDELMEÉRŐL [Mavtv.]

2011. ÉVI CXII. TÖRVÉNY AZ INFORMÁCIÓS ÖNRENDELKEZÉSI JOGRÓL ÉS
AZ INFORMÁCIÓSZABADSÁGRÓL [Infotv.]

2012. ÉVI C. TÖRVÉNY A BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYVRŐL [Btk.]

2016. ÉVI CL. TÖRVÉNY AZ ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI RENDTARTÁSRÓL
[Ákr.]

2017. ÉVI CXLIII. TÖRVÉNY AZ EGYES MIGRÁCIÓS TÁRGYÚ TÖRVÉNYEK
MÓDOSÍTÁSÁRÓL

KGD2016. 27.

12/2004. (IV. 7.) AB HATÁROZAT, ABH 2004. 217-229.

29/2014. (IX. 30.) AB HATÁROZAT, ABH 2014. 1297- 1315.

3037/2022. (I. 31.) AB VÉGZÉS, ABH 2022. 243-246.

3045/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 342-343.

3046/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 345-346.

3047/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 348-349.

3048/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 351-352.

3049/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 354-355.

3050/2021. (II. 19.) AB VÉGZÉS, ABH 2021. 357-358.

3093/2020. (IV. 23.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 543-547.

3171/2020. (V. 21.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 898-900.

3416/2020. (XI. 26.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 2360 -2362.

3417/2020. (XI. 26.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 2363-2365.

3485/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 2729-2732.

3486/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020, 2733-2736.

3487/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2737-2739.

3488/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2740-2742.

3489/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2743-2745.

3490/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2746 -2748.
3491/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2749-2751.
3492/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2752 -2754.
3493/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉS, ABH 2020. 2755 -2757.
32/2021. (XII. 20.) AB HATÁROZAT, ABH 2022. 2-38.
15.K.701.318/2020/18.
49.K.703.152/2021/8
106.K.700.046/2019/7.
106.K.700.049/2019/7.
106.K.700.322/2019/15.
I.KFV.37.086/2021/9
I.KFV.37.468/2021/7/II.
KFV.III.37.039/2013/6.
KFV.I.37.381/2017/6.
KFV.VI.37.640/2018/9.
KFV.II.37.983/2020/10.
KFV.II.37.983/2020/10.
KFV.I. 37.468/2021/7
KFV.II.37.075/2021/9.
KFV.I.37.127/2021/10.

EGYÉB FORRÁS

A 4. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI. Letöltés helye:
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=046> (Letöltve: 2022.03.15.)

AZ ACHR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI. Letöltés helye:
<https://treaties.un.org/pages/showdetails.aspx?objid=08000002800f10e1> (Letöltve: 2022.03.15.)

AZ ECHR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓI. Letöltés helye:
<https://treaties.un.org/pages/showDetails.aspx?objid=080000028014a40b> (Letöltve: 2022.03.15.)

AZ ICCPR ALÁÍRÓI ÉS RATIFIKÁLÓ. Letöltés helye:
https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?chapter=4&clang=en&mtdsg_no=IV-4&src=IND (Letöltve: 2022.03.15.)